

Годін М.Г.

студент,

Київський національний університет культури і мистецтв

БАНКІВСЬКЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯД ЯК ЕЛЕМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Державне регулювання банківської сфери є одним з основних напрямів економічної політики держави. Саме тому, банківському сектору в порівнянні з іншими галузями економіки надається більш вагоме значення, з огляду на те, що банківські установи накопичують значні фінансові ресурси, необхідні для економічного зростання, а також є посередниками стосовно економіки. Необхідність створення ефективної системи державного регулювання та нагляду сприяє підвищенню рівня надійності і стабільності банківської системи.

Закон України «Про Національний банк України» визначає банківське регулювання як одну із функцій Національного банку України, яка полягає у створенні системи норм, що регулюють діяльність банків, визначають загальні принципи банківської діяльності, порядок здійснення банківського нагляду, відповідальність за порушення банківського законодавства, а банківський нагляд – як систему контролю та активних впорядкованих дій НБУ, спрямованих на забезпечення дотримання банками та іншими особами, стосовно яких НБУ здійснює наглядову діяльність, законодавства України і встановлених нормативів, з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників та кредиторів банку.

Тобто на думку законодавця, банківське регулювання полягає у встановленні певних правил на ринку банківських послуг, а банківський нагляд як певна впорядкована система за їх дотриманням.

Провівши всебічний аналіз праць фахівців [1-8] ми вважаємо що банківське регулювання є складною, багатоаспектною категорією, яка з одного боку являється функцією державного управління, по відношенню до якого вона виступає засобом реалізації політики держави, а з іншого боку, банківське регулювання можна розглядати як управлінську діяльність, що має свої методи та форми реалізації.

Банківський нагляд поряд з банківським регулюванням являє собою моніторинг процесів, які відбуваються в банківській сфері на різних стадіях функціонування банків, а саме під час створення нових банків та установ, діяльності банків, реорганізації та ліквідації банків.

Це різні види діяльності органів державного регулювання банківської діяльності які водночас є взаємопов'язаними та взаємозалежними вони доповнюють одне одного з метою формування надійного та стабільного функціонування банків.

Основну ціль та мету банківського регулювання та нагляду фахівці формулюють по-різному, але суть їх залишається незмінною – це гарантування

безпеки та фінансової стабільності банківської системи, захист інтересів вкладників і кредиторів.

Визначаючи завдання банківського регулювання та нагляду треба виділити такі як:

- забезпечення стабільності та надійності банківської системи з метою сприяння економічному піднесенню;
- захист вкладників і кредиторів банку, що передбачає захист клієнтів від неправомірної діяльності банківських установ і забезпечення професійного поведіння з клієнтами та кредиторами банку;
- створення конкурентного середовища у банківському секторі, завдяки якому знижуються відсоткові ставки за кредитами, підвищуються відсоткові ставки за депозитами, розширюється спектр банківських послуг, запроваджуються нові банківські технології;
- забезпечення відкритості політики та діяльності банківського сектору в цілому і в кожному банку зокрема;
- підтримання необхідного рівня стандартизації та професіоналізму в банківській системі, забезпечення ефективної діяльності банків і запровадження технологічних нововведень в інтересах споживачів банківських послуг.

Список використаних джерел:

1. Адамик Б. П. Національний банк і грошово-кредитна політика : навч. посіб. / Б. П. Адамик. – Т. : Карт-бланш, 2002. – 278 с.
2. Енциклопедія банківської справи України [Текст] / редкол.: В.С. Стельмах (голова) та ін. – К.: Молодь, ІнЮре, 2001. – 680 с.
3. Латковська Т.А. Фінансово-правове регулювання організації та функціонування банківської системи в Україні та зарубіжних країнах: порівняльно-правовий аналіз : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.07 / Латковська Т.А. – К., 2008. – 533 с.
4. Любунь О.С. Банківський нагляд [Текст] : підручник / О. С. Любунь, К. Є. Раєвський. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 416 с.
2. Міщенко В.І. Банківський нагляд [Текст] : навчальний посібник/ В.І. Міщенко, А.П. Яценюк, В.В. Коваленко, О.Г. Коренева. – К.: Знання, 2004. – 406 с.
3. Про Національний банк України : Закон України від 20 травня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999 р. – № 679-ХІV (зі змінами та доповненнями).
4. Романишин В.О. Центральний банк та грошово-кредитна політика : навч. посіб. / В.О. Романишин, Ю.М. Уманців. – К. : Атіка, 2005. – 480 с.
5. Хаб'юк О. Банківське регулювання та нагляд через призму рекомендацій Базельського комітету [Текст]: монографія / О. Хаб'юк. – Івано-Франківськ : ОІППО ; Снятин : ПрутПринт, 2008. – 260 с.